

bevilges Dækning af Universitetets Understud af Statskassen og i Forbindelse dermed en anden Ting, nemlig, at det Gjældsforhold, som er stiftet mellem Universitetet og Kommunitetet, rigtignok uden særlig Bevilling, men ved en administrativ Foranstaltning, ikkvideres, saaledes at Statskassen overtager Universitetets Gjæld. Denne Indrømmelse, antager jeg, vil kunne gøres til Regjeringen, saaledes altsaa, at man lod Forholdet blive staaende, som det er, i sit Grundlag, og fikrede dets Bestaaen forsaavidt i Fremtiden. Men dette maatte vel at mærke, ske paa de aarlige Finantslove, og naar en saadan Indrømmelse blev gjort til Regjeringen og de Anstuelser, som forfægtes fra den Side, maatte man, efter som det var baade en Indrømmelse paa Universitetets Omraade og en betydelig finantsiel Indrømmelse, vente et Vederlag fra Regjeringens og dens Meningsfællers Side baade paa Universitetets og det Finantsiells Omraade. Dette kunde da for det Første passende gaa ud paa Følgende, at der paa Universitetets Omraade blev gjort Indrømmelser og foretaget Reforme, gjennemgribende Reforme i de Retninger, som her have været antydede, uden at jeg dermed vil udtrykkelig sige, at de netop skulle gaa ud paa det og det, som er blevet antydet af det og det enkelte Medlem, men at hele Universitetets Forhold blev undergivet en gjennemgribende Reform. Paa det finantsielle Omraade maa det jo erindres, at der derved vilde være tilveiebragt en Tilbagebetaling til Kommunitetet i Rigbed med den, som ifjor fandt Sted fra Theatrets Side overfor Sorø Akademi. Disse Mellemregninger og uheldige Gjældsforhold mellem de særlige Fonds vilde derved være bragte ud af Verden. Der vilde da fra Regjeringens Side for det Andet kunne indrømmes, antager jeg, en Bestemmelse om, at saadanne Gjældsforhold ikke oftere maatte stiftes, en Paragraf paa Finantsloven, som forbyd, at der uden Rigsdagens Bevilling fra nogen under Finantsloven hørende Fond blev givet Laan udenfor de Tilfælde, hvor der f. Ex. gives Laan i private Eiendomme efter Reglerne om Umyndiges Midler. Dersom en saadan Indrømmelse paa Universitetets Omraade og en saadan Indrømmelse paa det finantsielle Omraade kunde opnaas, vilde der vistnok kunne være Tale om at konsolidere Forholdet gjennem Finantsloven paa det Grundlag, jeg her har nævnt. Da vilde det ialtsind blive stillet hen, uden at man lod Universitetet opgive sin særlige Fond, hvilket ellers efter den Maade, hvorpaa den høitærede Kultusminister har stillet sig, useilbarlig vil blive Følgen. Thi det er jeg fuldkommen sikker paa, at, efterat den ærede Minister har taget ud af Finantsloven den Bestemmelse, efter hvilken Statskassen skulde tilskyde Penge til Dækning af Universitetets Gjæld, vil der albrig mere komme en saadan Bestemmelse ind uden en tilsvarende Indrømmelse fra Regjeringens Side. Hvorvidt man

vil forkaste denne Lov nu strax eller vil lade den gaa til 2den Behandling og henvise den, jeg antager, til Finantsudvalget for derigjennem at drøfte samtlige de Spørgsmaal, som hermed staa i Forbindelse, har jeg ikke nogen bestemt Mening om. Hvis Thinget ønsker det Sidste, skal jeg ikke modsette mig det. Jeg mener rigtignok, at en Lov af denne Natur burde først have været forelagt for Folkethinget, og af den Grund kunde jeg være tilbøjelig til at følge min ærede Sidesmand, Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Claußen), i at stemme mod Loven. Men dersom der næres Ønske om, at man følger den anden Vej at lade Loven gaa til Finantsudvalget for derigjennem at aabne en Drøftelse paa Grundtag af det nu her foreliggende til Sagens endelige Ordning, skal jeg, som sagt, ikke modsette mig det. Kun saa Meget skal jeg sige til Slutning, som jeg begyndte med at sige det, at en Lov om disse Forhold er jeg under ingen Omstændigheder med til at vedtage.

Sorø: Det forekommer mig, at det var et stort Tilbud, den ærede sidste Taler gjorde den meget ærede Kirkeminister, og jeg antager, at denne vil være glad ved et slikt Tilbud. Det ærede Medlem gif endog saa vidt i sin Belvillie, at den fik et Slags tilbagevirkende Kraft paa den Transaktion med Theatret ifjor, som det ærede Medlem hidtil har været saa meget imod. Det kan kun glæde mig, at det ærede Medlem har omvendt sig paa dette Punkt; jeg haaber, at han ogsaa vil omvende sig paa mange andre Punkter. — Det er kun nogle faa Bemærkninger, jeg har at gjøre. Jeg kan i det Væsentlige henholde mig til, hvad jeg tidligere har havt Anledning til at udtale i denne Sag. Naar den høitærede Kirkeminister har sagt til os, at vi, som havde en ikke ringe Pietet for Kommunitetet, i alt Fald burde kunne forstaa den lignende Følelse, som andre ærede Medlemmer have for Universitetets Kapital, saa siger jeg: Ja, denne Følelse kunne vi meget vel forstaa, men vi dele den kun ikke, og det af de Grunde, jeg tidligere har fremført; dersom den høitærede Kirkeminister havde Ret, dersom det holdt sig saaledes, at Universitetets og Kommunitetets Diemed i lige Grad og paa samme Maade vare Statsdiemed, saa var det ganske vist berettiget at sige, at man burde stille sig paa samme Maade overfor begge Institutioner; men det er dette, som jeg paa ingen Maade kan saae Die for, og som jeg ikke kan erkjende. Mig forekommer det, at Universitetet, saaledes som det er stillet i dette Dieblik her i Landet, har et Diemed, der er høit høvet over Tilstedeværelsen eller Ikke-Tilstedeværelsen af disse Kapitaler. Universitetets Stilling her i Landet er i Virkeligheden paa ingen Maade afhængig af, om disse Midler ere tilstede eller ikke. Man kan tage dem bort, og Universitetet vil staa akkurat ligesaa stærkt og i samme Omfang, som